

Tọa đàm “Mô hình kinh tế và xã hội của Cuba trong bối cảnh mới”

Ngày 25/3/2016, tại Hà Nội, Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam đã phối hợp với Đại sứ quán Cuba tại Việt Nam tổ chức Tọa đàm với chủ đề “Mô hình kinh tế và xã hội của Cuba trong bối cảnh mới”. Tham dự Tọa đàm có các đại biểu đại diện lãnh đạo Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam, các đại biểu đại diện cho Đại sứ quán Cuba tại Việt Nam, Bộ Ngoại giao, Ban Đối ngoại Trung ương cùng đồng đạo các nhà nghiên cứu, các cơ quan thông tấn báo chí.

Tọa đàm là hoạt động mở đầu cho chương trình hợp tác mới giữa Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam và Đại sứ quán Cuba tại Việt Nam trong tương lai. Nội dung chính của Tọa đàm là mô hình kinh tế và xã hội của Cuba trong bối cảnh mới với 3 vấn đề lớn được đề cập:

1) *Cập nhật về mô hình kinh tế xã hội Cuba*: Cuba đã dần bãi bỏ trợ cấp; Thông qua Luật An sinh xã hội mới, tăng độ tuổi nghỉ hưu lên 60 với nữ và 65 với nam; Sắp xếp lại và phân định chức năng của các cơ quan chính phủ ở Trung ương; Giảm đầu tư và nhập khẩu;... Đặc biệt, hiện nay Cuba đang tăng sản xuất nông nghiệp và chăn nuôi. Đã có những thay đổi quan niệm quan trọng trong nền kinh tế; Thừa nhận sự cần thiết khách quan về việc mở rộng mối quan hệ thương mại - tiền tệ; Phân cấp bộ máy quản lý kinh tế nhà nước; Tỷ trọng lớn hơn cho tiêu dùng cá nhân và hợp lý hóa chi tiêu xã hội.

2) *Tình hình kinh tế của Cuba hiện nay*: Ngày 17/12/2014, Mỹ và Cuba đã khôi phục quan hệ ngoại giao; Bộ Ngoại giao Mỹ đưa Cuba ra khỏi danh sách các

nước tài trợ khủng bố; Ngày 20/7/2015, Cuba và Mỹ mở lại các Đại sứ quán; Đàm phán hướng tới thỏa thuận Hợp tác và Đối thoại Chính trị song phương khởi động tháng 4/2014; EU và Cuba hoàn tất đàm phán Thỏa thuận Hợp tác và Đối thoại Chính trị song phương (PDCA) ngày 11/3/2016. Các loại hình như du lịch, bảo hiểm, dịch vụ tài chính phát triển. Để cải thiện điều kiện sống và hỗ trợ hoạt động kinh tế độc lập, giấy phép hỗ trợ người dân Cuba sẽ cho phép: khu vực tư nhân sử dụng vật liệu xây dựng, thiết bị và công cụ để xây dựng hoặc sửa chữa các tòa nhà thuộc sở hữu tư nhân; có các công cụ và thiết bị cho hoạt động nông nghiệp tư nhân, các công cụ, thiết bị, vật tư, dụng cụ dùng cho các doanh nghiệp khu vực tư nhân.

3) *Viễn cảnh mới về tình hình kinh tế xã hội của Cuba trong tương lai*: GDP đầu người của Cuba tăng trưởng hàng năm, du lịch phát triển, sản lượng công nghiệp tăng nhanh. Các đối tác thương mại chính gần đây của Cuba có: Bolivar, Trung Quốc, Tây Ban Nha, Canada, Hà Lan, Brazil, Italia, Đức, Nga...

Các đại biểu nhận định, hiện nay Việt Nam và Cuba đều đang trong quá trình đổi mới. Việt Nam tiến hành đổi mới từ năm 1986 đến nay đã được 30 năm. Còn Cuba từ năm 2011 cũng đã bắt đầu quá trình đổi mới sâu rộng, mô hình phát triển kinh tế xã hội, phương hướng nhiệm vụ, mục tiêu phát triển kinh tế xã hội trong 5 năm được Nghị quyết Đại hội Đảng Cộng sản Cuba lần thứ VI thông qua. Đối với Cuba, việc tìm hiểu, nghiên cứu sâu hơn về những kinh nghiệm đổi mới của Việt Nam trong 3 năm gần đây và những bài học là điều Cuba hết sức quan tâm. Ngược lại, mặc dù

thời gian mới được 5 năm nhưng những kinh nghiệm của Cuba cũng sẽ hết sức bổ ích đối với Việt Nam trong quá trình tiếp tục đổi mới hiện nay.

LÊ HỮU

Hội thảo thường niên lần thứ nhất: “Vai trò của xã hội dân sự trong sự phát triển xã hội, kinh tế và văn hóa của Việt Nam”

Ngày 14-15/4/2016, tại Hà Nội, Mạng giới và phát triển cộng đồng (GENCOMNET) phối hợp với Nhóm làm việc vì sự tham gia của người dân (PPWG), Nhóm hợp tác thúc đẩy quản trị và cải cách hành chính công (GPAP) tổ chức Hội thảo thường niên lần thứ nhất với chủ đề “Vai trò của xã hội dân sự trong phát triển kinh tế, xã hội và văn hóa ở Việt Nam”. Hội thảo hướng tới mục tiêu xây dựng diễn đàn hàng năm nhằm thúc đẩy các trao đổi mang tính khoa học và thực tiễn về xã hội dân sự (XHDS) ở Việt Nam, xây dựng các định hướng cho sự phát triển của khu vực XHDS ở Việt Nam trong mối tương quan với Nhà nước và khối doanh nghiệp.

Tham dự Hội thảo có gần 130 đại biểu đến từ các viện nghiên cứu, các trường đại học, các tổ chức phi chính phủ Việt Nam và quốc tế, các tổ chức cộng đồng, các đại sứ quán cùng các doanh nhân và cơ quan báo chí.

Hội thảo diễn ra với 5 phiên thảo luận, tập trung vào những vấn đề chính: Nền tảng lý thuyết về xã hội dân sự trên thế giới và Việt Nam; Vai trò của các tổ chức xã hội dân sự trong phát triển kinh tế xã hội; Nguồn lực cho các tổ chức xã hội dân sự Việt Nam; Không gian truyền thống và không gian mạng của XHDS Việt Nam; Không gian XHDS và các giải pháp thúc đẩy sự phát triển của XHDS.

Tại hội thảo, các diễn giả cùng nhau thảo luận về những vấn đề then chốt cho sự phát triển của XHDS Việt Nam, đặc

biệt nhấn mạnh đến những thách thức mà XHDS Việt Nam đang phải đối mặt (tài chính, nhân sự...). Hội thảo đã chỉ ra những vấn đề quan trọng của phát triển XHDS Việt Nam, đó là: (i) vấn đề liên quan đến think-tanks, sự cần thiết của giới trí thức tham gia vào XHDS để mở rộng không gian và nâng cao chất lượng của XHDS; (ii) vấn đề nguồn lực (làm sao để XHDS dịch chuyển được cả về chiến lược/phương thức hoạt động lẫn nguồn tài trợ); (iii) sự thiếu hợp tác và chia sẻ giữa các nhóm khác nhau trong khu vực này (giữa các nhóm tự nhận là trung lập hay đối lập với chính phủ); (iv) thay đổi những diễn ngôn phiến diện về XHDS - nó không chỉ còn là vị thế của XHDS mà cả những cơ hội hợp tác với các khu vực khác trong xã hội; (v) vấn đề liên quan đến năng lực của XHDS khi muốn nhấn mạnh vai trò thúc đẩy các phong trào xã hội, bảo vệ quyền con người hay giám sát xã hội.

Các đại biểu tại Hội thảo nhận định: Trong những năm gần đây, người dân Việt Nam ngày càng tham gia chủ động hơn trong đời sống xã hội, cụ thể là sự phát triển nhanh chóng của các tổ chức XHDS. XHDS Việt Nam đã và đang đóng nhiều vai trò khác nhau trong nhiều lĩnh vực, từ xóa đói giảm nghèo, chống bạo lực giới, hỗ trợ các nhóm dễ bị tổn thương đến bảo vệ môi trường, chống biến đổi khí hậu, bảo vệ quyền con người, chống phân biệt đối xử... XHDS tại Việt Nam đang lớn lên nhanh chóng cùng sự phát triển và hội nhập của đất nước và đang góp phần hiệu quả cho quá trình này. Chính vì vậy, nếu được tạo điều kiện tốt hơn, XHDS sẽ đóng góp hiệu quả hơn nữa cho phát triển, đặc biệt là các trong các lĩnh vực mà Nhà nước không có đủ nguồn lực để đáp ứng.

TV.